

Portaat luomuun

Ohjelma ammattikeittiöille

Luomufoorumi 2014

Periaatteista käytäntöön – luomua lautaselle

Anu Arolaakso, EkoCentria

- ❖ *Valtakunnallinen asiantuntijayksikkö*
- ❖ *Edistää kestävän ruokaketjun toteuttamista julkisissa ruokapalveluissa*
- ❖ *Taustaorganisaatio Savon koulutuskuntayhtymä*

www.ekocentria.fi

www.kestavathankinnat.fi

www.portaatluomuun.fi

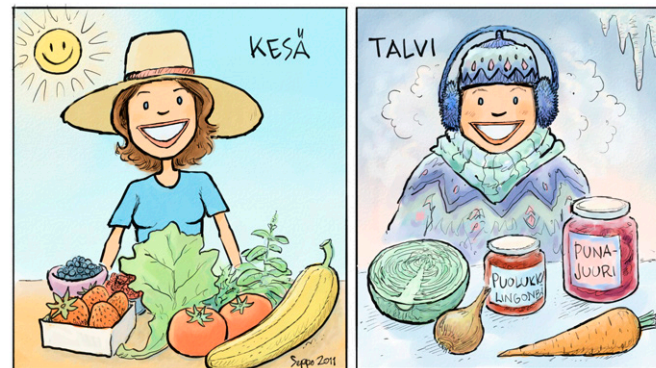
www.lahisopas.fi

www.ymparistoosaava.fi

Tuore -hanke

Lähiruokaviestit

Uutiset 2040 (youtube)

NAUTIKAAMME SESONGISTA!

10.4.2014

2

Portaat luomuun
Ohjelma ammattikeittiöille

Periaate

Julkisten ruokapalveluiden luomuruokatarjonnan lisääminen

∞ 10 % v:een 2015 mennessä ja
20 % v:een 2020 mennessä

(hallituksen Luomualan kehittämisohjelma sekä
VNP Cleantech-ratkaisut)

Suositus

Keittiöissä ja ruokapalveluissa on hankittava ravitsemussuositusten mukaista sekä luonnonmukaisesti tuotettuja, kasvispainotteisia tai sesonginmukaisia elintarvikkeita.

(VNP Cleantech-ratkaisut)

Julkiset toimijat

*Toimivat edelläkävijöinä
ympäristöratkaisuja edistävissä
hankinnoissa ja ovat
suunnannäyttäjinä muille.*

Käytäntöön

1) Strategisten päätösten tekeminen

- laadittava ympäristöratkaisujen huomioimista edistävät tavoitteet ja hankintaperiaatteet

2) Hankintaohjeistukset

- hankintaosaamisen lisääminen

3) Luomun käytön lisäämisen suunnitelma vuositasolla

4) Ruokalistasuunnittelu

- lisätään luomutuotteiden määrää vähitellen (Portaat luomuun – ohjelma)

5) Tiedottaminen

- organisaatiossa ja asiakkaille

Miksi?

- *Julkisten toimijoiden odotetaan toimivan suositusten mukaisesti*
- *Ravitsemussuosituksien lisäksi huomioon otettava myös ympäristöön vaikuttavat laatutekijät hankinnoissa* (uudet ravitsemussuosituksukset 01/2014)
- *Kasvispainotteisella (luomutuotetulla) ruokailulla voidaan vaikuttaa terveyteen positiivisesti*
- *Kasvispainotteisella ruokailulla voidaan saada aikaan säästöjä* (vähemmän kalliita raaka-aineita, kuten lihaa, huomioidaan sesongit)
- *Tulevaisuuden elinolojen huomioiminen* (IPCC-raportti 31.3.2014 -> **NYT** tulee jo valmistautua tulevaisuuden uhkiin. Luomutuotanto tukee monimuotoisuutta)
- *Vaikuttaa Suomen luomumarkkinoiden kehittymiseen*

10.4.2014

7

Portaat luomuun
Ohjelma ammattikeittöille

Onko mahdollista?

❖ *Luomutuotteiden käyttäminen tai lisääminen ruokalistalle EI ole kallista*

☞ Esim. jos vaihdetaan luomuksi 16 raaka-ainetta, hintaero annosta kohden ero 0,02 €/hlö (Portaat luomuun ja Pro Luomu ry:n selvitys 12/2013)

❖ *Tuontituotteiden vaihtaminen luomuksi?*

☞ Ruokapalveluiden ja elintarviketeollisuuden kotimaisuusaste n. 80 %, mitä jos kaikki tuontituotteet olisivatkin *luomua*?

❖ *Uudet hankintadirektiivit kannustavat käyttämään ympäristökriteereitä hankinnoissa (ei saa hankkia pelkällä hinnalla)*

❖ *Suurista ruokapalvelutoimijoista hyviä esimerkkejä (mm. Turku, Palmia, Lahti, Antell-Ravintolat)*

Työkaluja

- ❖ *Portaat luomuun -mallin mukainen luomun käyttöön siirtyminen* www.portaatluomuun.fi
- ❖ *Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus*
  - ☞ Ympäristöministeriö
- ❖ *Lähisopas* www.lahisopas.fi
  - ☞ EkoCentria ja Kuntaliitto
- ❖ *Kestävät hankinnat -hanke* www.kestavathankinnat.fi
  - ☞ Esimerkkejä hankintaprosesseista
  - ☞ EkoCentria

Portaat luomuun -ohjelma

Portaat luomuun ohjelma

- suunnattu ammattikeittiöille
- hallinnoi EkoCentria ja rahoittaa MMM
- käynnistetty vuonna 2002

Tavoitteena

- edistää luomutuotteiden käyttöä ammattikeittiöissä
- luoda luomutuotteisiin sitoutuneiden ammattikeittiöiden verkosto
- kerätä ja välittää tietoa luomun käytöstä ruokapalveluissa
- vahvistaa luomuketjua

Syitä liittyä Portaat luomuun - ohjelmaan (PI-selvitys 2/2014)

Luomu on hyvä/kiinnostava asia
Käytämme luomutuotteita
Imagosyyt
Kunnanvaltuuston aloite/toive
Luomustrategian toteuttaminen
Tuotteiden terveellisyys
Kestävä kehitys/Ekologisuus ja eettisyys
Tiedontarve
Laadukkaat tuotteet
Näkyvyyttä
Edistää luomun käyttöä
Merkitystä asiakkaille

10.4.2014

11

100%

luomutuotteille

Tarvitaan

❖ *Asennetta ja tahtotila*

❖ *Yhteistyötä*

❖ *Pitkäjänteisyyttä ja
suunnitelmallisuutta*

***NYT ETSITÄÄN SUOMEN LUOMUISINTA
KUNTAA JA SUOMEN LUOMUISINTA
RAVINTOLAA!***

Katso kilpailuohjeet www.portaatuomuun.fi